

1764, 2^a 7 /
DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE

41
I V R E
SALARII ADVOCATORVM
IN CONCVRSV
CREDITORVM

QVAM
AVCTORITATE
ILLVSTRIS IURISCONSVLTORVM ORDINIS
IN ALMA LVDOVICIANA
PRAESIDE

D. FRANC. IVSTO KORTHOLTO
ACADEMIAE PROCANCELLARIO

PRO

GRADV DOCTORIS

RITE ET MORE MAIORVM OBTINENDO
IN AUDITORIO SOLLEMNI
PVBLICO PROCERVVM ACADEMIAE EXAMINI

SVBICIT

AVCTOR

IOANNES GEORGIVS FESTER

MOENO - FRANCOFVRTENSIS

AD DIEM XXVIII. IVLII CIOIOCCCLXIII

GISSAE,
APVD IOANNEM IACOBVM BRAVN.

GRATIIS SPECTANDUM

I V R F
SALARIUM ADVOCATORVM
IN CONGRVVS

ORDINE

DOCTORVM

GRATIA

DOCTORVM

DOCTORVM

DOCTORVM

LIBERAE S. R. I. REIPUBLICAE FRANCOFVRTENSIS
SENATVI VNIVERSO

VIRIS

ILLVSTRI BV S GENEROSISSIMIS MAGNIFICIS
PRAENOBILISSIMIS CONSVLTISSIMIS DOCTISSIMIS
ATQVE PRVDENTISSIMIS

DOMINIS

PRAETORI
CONSVLIBVS
SCABINIS
SYNDICIS
SENATORIBVS

ATQVE INTER EOS

SACRAE CAESAREAE MAIESTATIS

CONSILIARIIS ACTVALIBVS

PATRIBVS PATRIAE OPTIMIS

MAECENATIBVS INDVLGENTISSIMIS

PATRONIS SVIS SEMPITERNA REVERENTIA
COLENDIS

SVPREMI NVMINIS IN ADMINISTRANDA
REPVBLICA AVXILIVM CERTISSIMVM
CONSILIORVM SALVBERRIMORVM SVCCESVS
LAETISSIMOS

VALETVDINEM PROSPERRIMAM
PERPETVAMQVE FELICITATEM

PIE PRECATVS

HANC DISSERTATIONEM INAVGRALEM

DEVOTISSIMA MENTE

OFFERT

TANTORVM NOMINVM

CVLTOR PERPETVVS

IOANNES GEORGIVS FESTER

DISSERTATIO INAUGVRALIS IVRIDICA
DE
IVRE SALARII ADVOCATORVM
IN CONCVRSV CREDITORVM.

§. I.

RATIO IVSTITVTI.

Quod suo quondam tempore Imperator ANASTASIVS edixit: *Laudabile vitae-que humanae necessarium aduocationis officium maxime principalibus praemiis esse remunerandum a*); illud hodiernum verum est, Quamuis enim negari nequeat, subgredi saepius & irre-
A 3 irre-
(a) L. 4. C. de aduocat. diuersor. iudic.

irrepere homines illiteratos, improbos, & impudentes, qui technis atque fraudibus iustitiae iudiciorumque sanctitatem contaminant & inquinant, quod funestum & miserum fatum non tantum ordinis *advocatorum*, sed omnium fere functionum & magistratuum, esse solet: superesse tamen semper viros cordatos & eruditione excellentes, qui causas sibi concreditas antiqua probitate & ingenuitate administrant & ad felicem finem deducunt, tot virorum clarissimorum exempla, tum in summis imperii tribunalibus, tum in iudiciis Statuum, satis superque loquuntur. Merito igitur beneficia & privilegia, nobilissimo huic muneri antiquitus, iure scripto non minus, quam *non scripto*, tributa, eidem & nostris temporibus vindicantur. Quae etiam causa fuit, ut speciminis inauguralis loco quaestionem: *de iure salarii advocatorum in concursu creditorum*, seligerem, praesertim cum ingens hic iuris prudentum dissensus deprehendatur, aliis praerogativam nimis extollentibus, aliis nimis deprimentibus. Ceterum, quemadmodum CASPAR ZIEGLE-

alibi descripta, tractata est. J. RVS

RVS in *rabulistica*, siue de *artibus rabulariis dissertatio-
ne* statim ab initio publice denunciauit, se nullo mo-
do in hac sua dissertatione intellectos velle eos, qui,
dum in foro defensorum sustinent partes, bona fide
omnia agunt; ita vicissim, quaecunque in commo-
da aduocatorum dicturus sum, neutiquam ad eos,
quos carcinomata fori adpellat laudatus ZIEGLERVS,
sed vnice ad eos, qui sacerdotes iustitiae non tan-
tum profitentur, sed etiam re ipsa praestant, per-
tinebunt.

§. II.

QVID SALARIVM?

Est autem *salarium* iusta laborum ad reddend-
dam vicem compensatio *b)*. Dicitur etiam *honora-
rium*. Quamuis vero verba ista promiscue vsurpen-
tur in legibus nostris *c)*: non ramen reiicienda vide-
tur sententia illorum *d)*, qui in strictiori significatu
sala-

b) IAC. GOTHOFRED. *de salario, cap. I. §. III.*

c) *L. 56. §. pen. ff. L. 17. C. mandati. L. 1. §. 12. ff. de ex-
traordinar. cognit.*

d) vid. PETR. MULLER. ad STRVV. *exerc. VII. thes. XI.*
not. §. LAVTERBACH de salariis, §. XXXVII. num. 4.

salarium de quantitate definita e); *honorarium* vero de quantitate incerta, & voluntaria operae gratis praestitae remuneratione f), intelligunt. Eadem fere ratione,

e) vid. *L. 7. ff. mandati* & *L. 1. C. eod.* vbi salarii constituti & promissi fit mentio. conf. VINNIUS ad §. 13. *I. de mandato, num. 1.* Praecipue enim *salarium* annuam erogationem significat, quae alicui sui tuendi exhibendique causa praestatur. *L. ult. ff. de in rem verso. L. 8. §. 23. ff. de transact. L. ult. §. vit. ff. de obligat. & action.* add. BRISSONIVS de verbor. signific. voce: *salarium*. Id quod etiam origo vocis ostendit. Dicta enim a *sale*, auctore PLINIO *hisor. natural. lib. XXXI. cap. VII. in fine*, quia olim magistratibus aliusve loco stipendii inter alia etiam *sal* datum. IAC. GOTHOFRED. *loc. cit. §. IV.* vel quod nihil victui magis necessarium, quam *sal*. SAMVEL PITISCVS *Lexic. antiquitat Romanor.* voce. *salarium*.

f) Huc pertinet quod *L. 1. §. 5. ff. de extraord. cognit.* dicitur: *honorem honeste quidem accipi, inhoneste tamen peti.* Item *L. 6. pr. ff. mandati*, quae ita habet: *si remunerandi gratia honor interuenit, erit mandati actio.* add. BRISSONIVS *loc. cit.* voce: *honor*. PITISCVS *loc. cit.* voce: *honorarium*. & IAC. GOTHOFREDVS *loc. cit. §. V. lit. c.* qui *honorarium* diuersum facit ab *honore*. In hunc sensum etiam accipit HIERONYMVS *epist. X. ad GERVNTIAM* illud PAVLLI I. ad Timothe. *V, 17. Presbyteri duplici honore digni habeantur;* vocabulum

ratione, qua verba Germanica: *Besoldung* & *Verehrung*; atque Gallica: *appointement* & *douceur*; item Italica: *appuntamento* & *discrezione*, distingui solent.

§. III.

DIFFERENTIA INTER SALARIUM ET MERCEDEM.

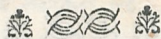
Pariter *salarium* saepius cum mercede confundi videmus g). Quemadmodum quoque Germanicum, *Lohn*, frequenter, & olim & hodie, pro verbo *Besoldung* aut *Verehrung*, adhibetur gg). Quia vero Romanis discrimen inter artes *liberales*, quae intellectu & doctrina constant, & *illiberales*, quae magis

cor-

bulum *honoris* de elemosyna & munere presbyteris praestando explicans. Reicit quidem hanc interpretationem GÖTHOFREDVS l. c. Defendit vero illam GUSTAV. GEORG. ZELTNER in notis ad hunc locum.

- g) L. 19. §. 1. ff. de donat. L. 1. ff. de extraordinar. cognit.
gg) Conf. IO. GEORG. WACHTER glossar. German. & IO. LEONHARD FRISCH dictionar. Germanic. voce: *Lohn*. Inde verba *Arzilohn*, *sostrum*, *Ehrenlohn*, praemium virtutis, *Lehrlohn* didacticum, *Stegeslohn* bra-

B

corpore quam ingenio peraguntur, adeo placuit, vt illas plane *inaestimabiles* habuerint; has vero, ad exemplum aliarum rerum in commercio existentium, *pretium commune* recipere existimauerint; consequens fuit, vt etiam in persoluenda retributione differentiam statuerent, ita vt aliam operae praestitae analogam esse, & eius aestimationi iusta proportione respondere debere; aliam vero ad proportionem laboris determinari non posse, sed memorem tantum in bene meritos animum praestare, & ad referendam gratiam comparatam esse, censuerint, illam proprie *mercedem*, hanc vero *salarium* siue *honorarium* adpellantes *b*). Inde differentia inter operas *locari solitas*, vbi ob laesionem enormem ad rescindendum contractum agi potest *i*); & *locari non solitas*, vbi querela de laesione enormi exultat, atque salarium, prout semel conuentione est determinatum,

b) IAC. GOTHOFRED. *l. c. §. V. sq.* I. H. BOEHMER *de anno deseruuto, cap. I. §. V.*

i) VINCENT. CAROCIVS *de locat. & conduct. P. I. qu. 70. n. 2. sqq.* ANDR. WEGE *de locat. cap. XII. n. 30.*

natum, simpliciter soluendum *k*). Plures differentias non addo *l*), illud saltem adhuc monens, *mercedes* interdum dici, quae a priuatis, *salaria* vero, quae de publico soluuntur *m*).

§. IV.

AN IN REI NATURA FVNDATVM.

Ceterum si rem solo naturali iure aestimemus, discrimen inter *salarium* & *mercedem* non ad rem ipsam, sed tantum ad verborum schemata, pertinere videtur *n*). Quamuis enim scientiae & disciplinae aestimationem non recipiant; admittit tamen eam omnino labor eius, qui illis instructus aliis

B 2

operam

k) IO. GOTHOFRED. KRAVSIVS *de eo, quod iustum est circa salaria & honoraria aduocator. §. XI. sqq. 10.*
PAVL. KRESSIVS *de iure officior. & official. cap. IV. §. II.*

l) Conf. IAC. GOTHOFRED. *l. c. §. VI. not. b.*

m) Sic in *L. 6. C. de professor. & medic. medicis, archiatriis grammaticis, professoribus & doctoribus legum mercedes & salaria reddi iubentur, quem locum illustrat BRISSONIVS l. c. voce: mercedes.*

n) KRESSIVS *loc. cit. cap. II. §. XV. add. GEORG. BEYER ad tit. ff. de postuland. posit. XXXVII. not. 1)* & I. B. WOLFF *I. N. & G. Part. VIII. §. 905. sq.*

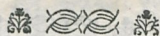
operam suam praestat. Quod etiam agnouit *SENECA lib. VI. de benefic. cap. XV.* satis subtiliter inter *mercedem meriti, & occupationis*, distinguens. *Emis*, inquit, *a medico rem inaeestimabilem, vitam ac valetudinem bonam: a bonarum artium praeceptore studia liberalia, & animi cultum.* Itaque his non rei pretium, sed operae soluitur, quod deseruiunt: quod a rebus suis auocati nobis vacant: mercedem non meriti, sed occupationis suae, ferunt. Certe quemadmodum iam Romani imperatores legitimum sportularum iudicialium modum definiuerunt, quem excedere nefas erat o); ita idem hodie in omnibus fere iudiciis, tam superioribus quam inferioribus, fieri videmus.

§. V.

DIVISIO SALARII.

Salarium est vel *publicum*, quod ex fisco seu aulario publico; vel *priuatum*, quod a priuatis ex priuato suo patrimonio soluitur, & interdum, ceu iam monui,

o) *L. 1. §. 10. ff. de extraord. cognit. L. 3. §. 3. L. 5. §. 3. C. de aduoc. diuersor. iudic. 1. 1. C. de sportulis & sumtib. in iudic. faciend.*

monui, in oppositione ad illud *merces* nominatur. Deinde constituitur vel pro singulis actibus operae praestitae, quae species *sportularum* nomine venire solet, vel intuitu totius alicuius causae, vel in singulos annos.

§. VI.

TRANSITVS AD SALARIA ADVOCATORVM.

His praestructis ad salaria *advocatorum* progredior, sub quorum appellatione hic etiam *procuratores iudiciales ordinarios* comprehendo. Quamvis enim alias inter *advocatum* & *procuratorem* insignis intercedat differentia, cum ille nudis precibus, hic mandato constituatur; ille clientem, hic dominum habeat; ille ius suggerat & causam legibus instruat, hic externum processum ordinem curet *p*): quoad ius *salarium* tamen utriusque par est conditio.

B 3

§. VII.

p) Pluribus hanc differentiam exponit W. A. LAVTERBACH *colleg. theor. pract. Lib. III. Tit. I. §. I.* Nullibi magis illa observatur, quam in supremo Camerae Imperialis tribunali. Caue vero, cum STRYKIO *vsu modern. Lib. III. Tit. I. §. XX.* putes, dignius ibi esse officium

§. VII.

IVS ROMANVM.

Initio quidem nullum pro patrocinio salarium praestabatur caussarum patronis q), cui rei ansam dedit institutum a ROMVLO decantatum illud *ius patronatus*, vi cuius plebeii sibi ex *patribus* patronum deligebant, ea lege, vt hic susceptum in fidem clientem, quocunque emergente negotio, *gratis* tueretur, & in iudicio defenderet; cliens vero vicissim opes suas, si vel necessitas vel paupertas patroni illud exigeret, communicaret, eumque

officium procuratoris quam aduocati. Etsi enim nemo in numerum procuratorum admittatur, qui non antea aduocatus camerae est receptus; tamen aduocatus, si ei munus procuratoris confertur, reliquos aduocatos extra audientiam non antecedit, sed inter illos pristinum suum locum retinet. Vid. FRID. GVIL. TAFINGERI *institut. iurispr. camerae*, sect. I. tit. VIII. §. 244.

q) Principio omnia officia reipublicae causa obeunda *gratuita* fuisse, neque in tutelae susceptione, quae speciatim *gratuita* dicitur in iure, aliquid singulare occurrisse, notat I. H. BOEHMER *de anno deservito*, cap. I. §. II.

que argento subleuaret. Post eieetos reges obsoleuit paullatim antiquum illud ius patronatus, & patricii, soli tunc temporis iurisprudencia instructi, coeperunt quibuscunque de iure consulentibus operam suam praestare, pariter tamen *gratis* principio, ad exemplum veterum patronorum, vnde etiam nomen *patronorum & clientum* semper mansit. Ingentem vero deinde iacturam fecerunt mores isti antiqui, patriciis sub obtentu patrocini plebeios sibi fere vectigales reddentibus, &, quae hi antea sponte sua, maxime diebus festis natalium, calendarum Ianuarii & Saturnaliorum, in grati animi testimonia obrulerant munera, nunc quasi debiti iure, in grandiore summa, exigentibus. Tametsi vero

M. CINCIVS ALIMENTVS, *Tribunus plebis*, anno V. C. DXLIX. celeberrimo plebiscito, quod ab auctore suo *lex Cincia r)* adpellatur, sanciret: ne quis ob caussam orandam donum munus-

ue

r) FRIDERICVM BRVMMERVM ad *Legem Cinciam* eruditissimum commentarium conscripsisse, notissimum est.

ue capiat s), & sic omnem lucri & quaestus
spem ex patrociniis oratoribus caussarum penitus
adimeret; AVGVSTVS quoque legem hanc, con-
temptu & obliuione abolitam, facto SCto referret;
eique poenam, vt oratores pecuniam, pro caussis
orandis acceptam, *quadruplo* redderent, adiceret t):
euentus tamen non respondebat, successoribus AV-
GVSTI pusillam huius rei curam gerentibus. Sub
CLAUDIO quidem Senatus vehementer de renouan-
da lege *Cincia* laborabat, sed nihil efficiebat, nisi
vt

s) *Donum* alias a *munere*, vt id, quod sine causa datur,
L. 28. ff. de donat. L. 82. ff. de reg. iuris, ab eo, quod
cum causa praestari solet, cuiusmodi est natalitium,
nuptialitium, sponsalitium, donum clientelare cet.
discernitur. L. 194. ff. de verbor. signif. Cum vero
semper causa praestiti patrocini illis, quae clientes
oratoribus dabant, subesset, adeoque hoc sensu do-
num & munus in lege *Cincia* nihil differant: BRVM-
MERSVS loc. cit. cap. II. num. 17. hic *donum* de rebus
maioris pretii, *munus* vero de minoris, siue in pecu-
nia, siue in alia materia pecuniae vice fungente, con-
sistat, intelligit, arg. L. 31. §. 8. ff. de donat. inter vivum
& uxorem.

†) Antea enim lex *Cincia* sanctione poenali destituebatur,
vnde VLPPIANVS eam *imperfectam* vocat Tit. I. §. I.

vt capiendis pro caussa oranda pecuniis modus poneretur ad *dena sestertia* h. e. *centum aureos Romanos*, vel, nostrae monetae, *ducentos quinquaginta aureos Rhenanos*, amplissimum sane patrocinii honorarium v). Restituit legem Cinciam NERO, sed infelici successu. Quamobrem TRAIANVS *Scutum Claudianum* reuocauit, cum hac tamen limitatione, vt non nisi post litis finem & causas peractas pecuniam aduocatis dare liceret, & hinc omnes, qui quid negotii haberent, iurarent prius, quam agerent, nihil se ob aduocationem *dedisse, promississe, cauisse*. Quo ipso ansa praescindebatur caussidicis pecuniam praeciendi, vnde saepe perfidae negotiorum susceptorum desertiones, aut saltim perfunctoria illorum administratio sequebatur. Sub CONSTANTINO M. aduocati diuidi coeperunt in *statutos*, quorum certus erat numerus & certum collegium in foris *praefectorum praetorio, vrbi, & praesidium rectorumque prouinciae*, quique aduocationis

C

v) Vid. BRVMMER *loc. cit. cap. IV. num. 7.*

suae tempore nunquam foris suis excedebant: & *supernumerarios*, qui extra istum numerum, nulli certo foro addicti, ubique agere poterant. *Statuti*, praeter sportulas clientum, *publica* quoque *salaria* percipiebant; *supernumerarii* vero solis clientum remunerationibus contenti esse debebant x). Ceterum prohibitio TRAIANI, ne *ante litis finem* quidquam solueretur, ab usu recefferat y), adeo ut IVSTINIANVS, honoraria ista, pendente quoque lite, per executionem exigenda esse, statuerit z). Distinctio quoque, quod ad definitam *centum aureorum* summam attinet, obtinuisse videtur inter clientes *opulentos*, *mediocres*, & *pauperes*, quorum *primi* integram designationem; *secundi* pro modulo soluebant:

x) BRVMMER *l. c. cap. X. num. 4. sqq.*

y) Immo prohibito ista mox post sui constitutionem exspirasse videtur, per *L. 38. §. 1. ff. locat. & L. ult. C. de condict. ob caus. dator.* ubi quaestio: quatenus pecunia, aduocationis causa data, reperi queat, si aduocatus fidem non impleuerit? discutitur.

z) *L. 13. §. 9. C. de iudiciis.*

bant: *tertii* autem gratis erant defendendi *a*). Illud quoque non praetereundum, arbitrium iudicis nunquam exclusum fuisse, sed hunc pro modo litis, aduocati facundia, & fori consuetudine, aestimationem adhibere debuisse; ita tamen, ne in vnaquaque lite, honorarium atque palmarium simul iunctum auroreorum centum excederet quantitatem *b*).

§. VIII.

IVS GERMANICVM.

In antiquis Germaniae legibus de salariis vel honorariis aduocatorum nihil occurrit. Ex medio, ut aiunt, aevo superest constitutio FRIDERICI II. Imperatoris *c*), vi cuius sexagesimam partem aestimationis rei, quae petitur, loco honorarii aduocatis exigere permittitur: si vero haec aestimationem non recipiat, illius determinatio iudicis arbitrio relinqu-

C 2

tur.

- a*) *arg. d. L. 13. §. 9. C. de iudiciis & L. 6. §. 3. C. de postuland. add. BRVMMER. l. c. cap. X. num. 9.*
b) *L. 1. §. 10. & 12. ff. de extraord. cognit.*
c) *Exstat haec constitutio Lib. I. constitut. Sicular. tit. 83. apud LINDEBROGIVM cod. LL. antiquar.*

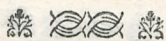

tur. Hodie in omnibus fere iudiciis certum pretium definitum est, quo labores aduocatorum aestimandi sunt, vbi vero non ad valorem rei in iudicium deductae, sed ad ratam operae impensae, saluo semper iudicis arbitrio, si desideretur, respici solet. Summam tamen *centum aureorum* in caussis *arduis* augeri posse, peruulgatus, maxime in summis imperii tribunalibus, mos satis superque docet. In *concept. ordinat. cameral. Tit. LX. princ.* statuitur: *Daß hinführo die Advocaten in allen und jeden Sachen, was ihnen durch den Cammerrichter und die Beyfitzer taxiret wird, zu Belohnung sich begnügen lassen, und die Partheyen darüber nicht weiter beschweren, noch einig besonders Geding mit ihnen deshalb machen sollen, in keine Weise. Porro §. II. Und soll berührte Taxe durch den Cammerrichter und die Beyfitzer der Gebühr nach und also beschehen, daß man sich deren billig nicht zu beschweren; und damit in derselben nicht allein die Groesse der Producten, sondern auch vielmehr des Fleißes und der Geschicklichkeit eines jeden Advocaten, angesehen und der Billigkeit nach die Taxe geschehen moege, wollen*

wollen wir, daß furohin durch die Referenten, als welche die angewendete Mühe und Arbeit am besten zu erkennen, in einer jeden Sache die Schrifften und Producta alsbald inter referendum, und in Beyseyn der andern Beysitzer, so dieselbe angehoeret, aestimiret, und die Taxa auf ein jedes Product durch sie gezeichnet und geschrieben werde. Quin memoriali visitationis de anno CIO IDCC XIII. ad aduocatos & procuratores, quod recessui tunc temporis confecto sub num. IV. adiectum est, peculiaris designatio siue taxa laborum §. XVII. est infera, simulque ibidem num. 19. quia scriptorum, in quibus argumenta caussae data opera explicantur, communis aestimatio commode fieri nequit, id, quod eam in rem ex concept O. C. modo attuli, vberius explicatum, & constitutum: *Weilen die Verfassung der Schrifften in die Deferruita derer Advocaten einschlaeget, und diese ikrer Eigenschaft nach nicht anhero gehoeren, so wird derselben Taxirung dem Richterlichen Ausspruch anheim gestellet: denen Procuratoren aber aufgetragen, daß sie bey Uebergab - oder Producirung sothaner Schrifften die Taxam darunter*

C 3

setzen,

setzen, um dieselbe sogleich bey abstattender Relation taxiren zu koennen. Similia habentur in Reformatione Francofurtensi, P. I. Tit. V. §. XXIII. & Tit. XL. §. XIII. vbi omnino conferendus est *Illustris commentator in denen Anmerckungen über die Reformation der Stadt Franckfurt, tum locis citatis, tum ad P. II. Tit. I. §. XIII. lit. c.*

§. IX.

QVAESTIO PRINCIPALIS.

Varia possem addere non minus de pactis, quae inter aduocatatum & clientem intuitu salarii valide in-
euntur d), quam de *privilegiis e)*, quibus hoc salarium exornatum est: sed propero ad quaestionem dissertationis meae principalem: *quodnam huius salarii ius sit in concursu creditorum?* excussurus.

§. X.

d) Vid. WOLLEG. ADAM LAVTERBACH *de palnatio aduocatorum.*

e) SAM. STRYK *de privilegiis aduocator. cap. III. num. 2. sqq.* IO. GEORG. BOERNER *de salario aduocatorum.* IO. GODOFR. KRAVSIVS *de eo, quod iustum est circa salaria & honoraria aduocatorum.*

§. X.

DE SALARIO CVRATORIS AD LITEM SEV
CONTRADICTORIS.

Ante omnia autem, vt disputatio rite procedat, separandum est salarium, quod debetur aduocato, qui exorto concursu *curator litis* seu *contradictor* est constitutus. Huic enim cum procuratio omnium actionum, quae & concursui & in concursum competunt, incumbat, salarium ipsius non potest non *sumtibus concursus* accenseri, qui citra omnem dubitationem *primo loco* ante omnes creditores sunt exsoluendi. Monet quidem V. C. DANIEL NETTELBLADT f) nullam eam in rem adesse legem expressam, & argumenti, quod ex *L. 8. ff. deposit g)*:
&

f) *De sumtibus concursus, §. XX.*

g) Verba ita habent: *Quod privilegium exercetur non in ea tantum quantitate, quae in bonis argentarii & pecunia deposita reperta est, sed in omnibus fraudatoris facultatibus: id quod propter necessarium usum argentariorum ex necessitate publica receptum est. Plane sumtus causa, qui necessario factus est, semper praecedit: nam deducto eo bonorum calculus subduci solet.*

& L. ult. §. 9. ff. de iure deliberandi b) deduci solet, non pronam esse consequentiam. Sed quomodo id se habet, ipsa rei natura docet, ab omnibus compensandum esse, quod in omnium vtilitatem impensum est. Id quod etiam nominatim in *Reformat. Francofurtensi P. VII. Tit. X. §. IV.* his verbis statuitur: *Dagegen soll ihme (curatori) alsdann durch das Gericht, für seine gebabte Mühe und Arbeit, nach Gelegenheit derselben, aus dem hinterlegten Geld, so dasselbige unter die Creditores ausgetheilet wird, zuvorderst gebührliche Belohnung erkennt werden.* Licet autem hic titulus de curatore bonorum sit inscriptus; tamen curam bonorum simul quoque curam litis continere, ex §. II. abunde patet, vbi officium ita describitur: *Sein Ampt und Befelch aber ist, daß er die Güther, so ihme also untergeben und anbefohlen werden, anfaenglich gebührender Weis inuentiren laß* — — —

Auch

b) Verba haec sunt: *in computatione autem patrimonii damus licentiam excipere & retinere quicquid in funus expendit, vel in testamenti inscriptionem, vel in inventarii confectioem, vel in alias necessarias causas hereditatis adprobauerit se soluisse.*

Auch einem jeden Creditor, so seiner Schulden halben dazu klagt, in Recht gebührliche Red und Antwort gebe: keiner Schulden anders, dann sofern sie gnugsam liquidiert, und bewiesen werde, geschehe &c. Eadem prorsus ratione, qua etiam in legibus Romanis cura bonorum curam litis complecti solet *i*), licet vsu fori vtraque cura saepius separetur, vbi tamen curator litis separatim constituto, intuitu salarii sui, eadem iura competere, quae habet, si cura bonorum coniuncta est, res ipsa loquitur.

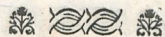
§. XI.

DE ADVOCATO, QVEM DEBITOR COMMVNIS IPSE,
VT CREDITORIBVS RESPONDEAT, CONSTITVIT.

Etsi vero *contradictor* vtplurimum, praesertim si illi simul *cura bonorum* conceditur, a iudice & creditoribus constitui soleat *k*); fit tamen interdum, vt ipse debitor communis negotium postulationes creditorum excipiendi, iisque respondendi, aduocato

i) L. 2. §. 1. L. 3. ff. de curatore bonis dando. conf. AVGVSTINI LEYSERI *Spec. ad ff. CCCCXCI. medit. IV.*

k) LAVTERBACH *C. T. P. lib. XLII. tit. VII. §. III.*

cato cuidam deferat, vbi quaestio, vtrum huius fa-
 larium aequae *sumtibus concursus*, primo loco solu-
 dis, sit adnumerandum? oritur; quae omnino est
 adfirmanda. Eadem enim ratio, quae contradictori
 a iudice constituto praecipuas partes vindicat, quod
 nimirum labor eius in vtilitatem omnium credito-
 rum, & felicem concursus exitum tendat, in hoc
 debitoris mandatario pariter obtinet, vnde quoque
 idem ipsius ius merito statuitur 1). Sancit etiam
 hoc expresse *ordinatio processus Saxon. recogn. tit. XLI.*
§. IV. verbis: Wie hiernechst dem Debitori, wenn er
anwesend, zwar erlaubt, auf derer Creditoren Vor-
bringen selbst oder durch einen Gevollmaechtigten,
 vvelchem solchenfalls aus dem **Concurs**
 die verdienten Gebuihren gereichet vver-
 den, zu antworten &c. Plane si contradictor pu-
 blica auctoritate constitutus iam adest, & debitor
 nihilominus peculiarem sibi aduocatum, qui sui cu-
 ram

1) QVINT. SEPTIM. FLORENT. RIVINI *enunciat. iuris,*
tit. XLII. §. VI. DANIEL NETTEBLADT de sumtib.
concurfus, §. IX. GOTHOF. BARTH. Hodeget. forensf.
cap. III. §. XXIII.

ram habeat, eligit, res aliter comparata. Quorsum pertinet conclusum iudicii imperialis aulici in caussa creditorum Nassouio - Dillenburgensium de XXI. Mart. CIO IOCC XXXI. Daß ein General-Contradictor zu bestellen auf Kosten der Schulden-Cassa, welcher zu deren Besten, mithin zum Nutzen aller übrigen Creditoren, gegen einen jeden insbesondere die Nothdurfft zu beobachten haben wird: dahingegen auch des Herrn Fürsten zu Nassau-Dillenburg so wohl, als dero Fürstliche Herrn Agnaten freyer Willkühr zu überlassen, wegen dero selben hierunter mitversirenden Interesse auf ihre eigene Kosten einen Anwalt zu bestellen, um durch denselben die Nothdurfft bey der Commission besorgen zu lassen m).

§. XII.

DE ACTORE COMMUNI.

Quae hactenus de contradicatore dixi, ea multo magis de actore communi, quem creditores nunquam, ut vnus pro omnibus nominum ex-

D 2

actio-

m) vid. IO. IAC. MOSERI Teutsches Staatsrecht, P. XXIII, pag. 13.

actionem peragat, constituunt, valere, sua sponte patet *n*).

§. XIII.

DIVERSAE DOCTORVM SENTENTIAE DE IVRE SALA-
RII ADVOCATORVM IN CONCVRSV CREDITORVM.

Supereft igitur, vt de iure falarii aduocatorum in creditorum concursu *generatim* dicam, atque aliqua eius fit praerogatiua? & quaenam? excutiam. Vbi tot fere deprehenduntur diuerfae iurisprudendum sententiae, quot vulgo numerari solent creditorum classes. Alii enim huic falario I) infigne praelationis priuilegium, quo nostris moribus merces famulitii domestici gaudere solet, vindicant *o*). Alii II) iura dotis & fisci adcommoant *p*). Alii III) saltem in re, quam aduocatus patrocínio suo conseruauit vel recuperauit, tacitam hypothecam cum iure

n) ERN. IO. FRID. MANZEL *de officio actois communis in concursu creditorum.*

o) IO. MICH. BEVTHER *de iure praelationis inter concurrentes creditores, lib. I. cap. XXVIII.*

p) STEPHAN. GRATIANVS *disceptat. forens. cap. CCLVII. num. 17. sqq.*

iure praelationis adscribunt q). Plerique IV) priuilegium *personale simplex* defendunt r). Alii denique V) omnem praelationem abiudicant, illud in vltimam *chirographariorum simplicium* classẽ reiciẽntes s).

§. XIV.

ARGVMENTA, QVIBVS CARPZOVIVS AD CONFVTANDAM SENTENTIAM PRIMO LOCO ALLATAM VTITVR, RECENSENTVR.

Sententia primo loco allata est oppido falsissima. Data opera eam, post HARTMANNVM PI-

D 3

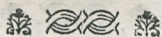
STORIS,

- q) GRATIANVS l. c. num. 26. sq. BEVTHER loc. cit. cap. XXIX. GEORG. BEYER *posit. ad ff. rit. de postulando, §. XLVII.* SALGADO de SOMOZA *Labyrinth. credit. P. III. c. IX. n. 18.*
- r) CHRISTOPH. PHILIP. RICHTER *de iure & priuileg. creditor. cap. V. num. 36.* DAVID MEVIUS *ad ius Lubec. P. III. Tit. I. art. XL num. 69.* GEORG. BEYER loc. cit. IAC. FRID. LVDOVICI *process. concurs. creditor. cap. X. §. LXI. Illustris* IO. GEORG. ESTOR *Teutsche Rechtsgelehrsamkeit, Tom. II. pag. 810.*
- s) FERDINAND. CHRISTOPH. HARPPRECHT *in trutinã viginti pignor. tacitor. §. V. LAVTERB. de salariis, §. XL.* SAM. STRYK *de priuileg. aduocator. cap. III. §. VI in fine.* BENEDICT. CARPZOVI. P. I. *Consß. XXVIII. def. XXX. & Lib. IV. Resp. XI.*

STORIS, qui tamen obiter saltim *P. I. quæst. VIII. exeunte* aduocatorum mentionem iniicit, confutare nifus est BENEDICTVS CARPZOVIVS t), argumentis tamen, quæ, si quoad Saxoniam *ab ordinatione processus iudicarii Saxonici tit. XLII. §. V.* discedas, vbi aperte, salarium aduocatorum ad mercedem famulorum domesticorum referendum non esse, statuitur, rem minus conficere videntur. Dicit enim CARPZOVIVS I) de nobili aduocatorum officio tam leuiter sentiendum non esse, vt ipsos famulis siue ministris, eorumque salarium mercedi famulorum (*dem Liedlobn*) æquiparari existimemus: patrociniū namque præstare aduocatos, non seruitia; non dominos agnoscere, sed clientes tueri. Nec II) omnibus indifferenter ministris ac famulis praelationis priuilegium esse concessum, sed duntaxat iis, qui tempore mortis debitoris, vel quando creditores de prioritate coeperint tractare, in aedibus, conuictu & seruitio domini reperiantur, adeoque

t) dict. *Lib. IV. Resp. XI.*

que tantummodo qui sint domestici, *Brotlinge* oder *Brotgesinde*, qui pane & aqua domini fruuntur per ordinat. *processus Saxon. loc. cit.* Es wird aber *Liedlohn* allein dies genannt, was man denen Personen, welche Domestici, und wesentlich bey einem in seiner Be-
hausung an seinem Brote, oder an statt dessen in einem gewissen Kostgelde, zu seyn pflegen, schuldig. Quin III) *aduocatos super salario sibi promisso plerumque instrumenta confici curare, eoque casu priuilegium mercedis famulitiae secundum HARTMANNNM PISTORIS loc. cit. cessare.*

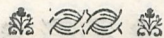
§. XV.

ARGUMENTA CARPZOVII REFELLVNTVR.

Sed regeritur ad I) vix fando auditum esse, priuilegium aliquod ideo personis in dignitate constitutis abiudicari, quod illud hominibus etiam infimae fortis competat. Potius inuertendum esse argumentum, & dicendum; indignum videri, *aduocatos* deterioris conditionis esse debere, quam *fordidi* sunt *mercenarii*. Ipse praeterea *CARPZOVIVS* alibi

bi

bi v) in alia omnia iuit, atque salariis *administrato-
rum ciuitatis & senatorum* priuilegium, mercedi fa-
mulorum indultum, adseruit. Neque adeo abie-
ctae significationis est vox *Liedlohn*, vti nonnulli sibi
persuadent. Non enim cum WACHTERO, FRI-
SCHIO, HALTAVSIO, deducenda a voce *lid* seu
glid, membrum corporis, quasi sit pretium *manua-
rium*, proprie *merces artuum*. Sed potius deriuatio
fieri debet a voce *lidus* s. *litus* x), quae veteri-
bus *seruum*, eumque pinguioris prae aliis conditio-
nis y), significauit. Accedit vox *Gesinde*, quae in
iure prouinciali Saxon. lib. I. art. XXII. praecipuo in
hac quaestione loco, vsurpatur: *Von dem Erbe soll
man allererst dem Gesinde geben ihren Lohn, als ih-*

v) *Decis. CCLXXVIII. nam. 8.*

x) HENRIC. SPELMANN. *glossar. archailogic. voce: litus.*
IOACH. POTGIESSER *de statu seruorum, lib. I. cap. IV.*
§. LXVIII pag. 255. IO. GOTTLIEB. HEINECC. *elem-
entis Germ. lib. I. §. XXXVIII. in not. Illustris GE-
ORG. LVDOV. BOEHMER de iure mercedis opificum in
concurfu creditor. §. XV.*

y) *Conf. POTGIESSER loc. cit. §. LXV. sqq. vbi plenissi-
ma de litis dissertatio.*

nen gebühret. Dictos autem ita antiquitus fuisse praecipue ministros honoratiores, qui principi seruebant z), & proinde verba: *gasindus, fidelis, amicus*, promiscue adhibita esse, demonstrant HENRIC. SPELMANNVS & CAROLVS DU FRESNE voce: *Gasindus*. Quamuis vero posteris temporibus euiluerit vocis significatus, vt hodie fere tantum famulitio abiectionis conditionis tribuatur; mansit tamen etiam recentiore aeuo denominatio *des Hofgesindes*, quorsum pertinent *aulici, curiales, palatini, & des Hausgesindes*, siue famulitii priuatorum domestici a).

Ad

- z) Pertinet huc inprimis *lex Langobard. lib. II. tit. XIV. §. XVII.* vbi verba ita habent: *si aliquid in gasindio ducis, aut priuatorum hominum obsequio domum vel munus conquiserit: vnde colligitur, gasindium fuisse proprium magnatum & principum, vt obsequium caeterorum. vid. DU FRESNE voce: gasindium. add. POTGIESSER loc. cit. §. XLIII.*
- a) MARQVARD. FREHER. ad constitut. ADOLPHI Imperatoris *de insulis Rheni*, voce: *familia domini*, in *repraesentatione reipublicae Germanicae*, quae Norimbergae MDCLVII. prodit, pag. 627.

E

Ad II) minime negandum est, vocabulum: *Gesinde*, proprie ad famulos *domesticos* pertinere. Illud autem non ad habitationem & conuietum, sed potissimum ad ministeria domi praestanda pertinet *b)*. Quemadmodum etiam iure Romano *domestici* dicuntur, qui familiariter iuxta principem militant, eiusque mandato praesto sunt *c)*. Sic *Gasindus Teudbertus*, cuius fit mentio in *Pippini Regis* praecepto de anno 1000 LIV. *d)* per beneficium dicitur possidere villam *Taberniacum cum aedificiis, mancipiis, colonis, libertis, seruis tam ibidem oriundis, quam & aliunde translatis*. Proprios igitur lares non potuit non habuisse. Idem etiam obseruatur in ciue *Francofurtensi*, quem

b) SPELMANNVS vocem: *Gesinde* a Francorum vocabulo: *case* i. e. domus, & Saxonico *hynde* famulus, deriuat. Simplicior tamen est, & magis placet deriuatio WACHTERI, qui vocem *Gesind* antiquitus *comitatum* significasse docet, vnde factum fit, vt ea etiam ad famulitium traheretur, quod serui & ancillae essent familiarum comites, & dominos suos vbique comitarentur.

c) *t. r. C. de domestic. & protectorib.*

d) apud MABILLONIVM *de re diplomatica, lib. VI. num. 43.*

quem Carolus IV. Imperator seruitio suo aulico ad-
 scripsit in diplomate anni **CIO CCC LX.** *Syfrid ge-
 nand zu dem Paradyse, Burger zu Franckfurt, unser
 lieber Hofgesind und Getreuer e).* Certe a *fa-
 miliae* nomine excludi non possunt, qui alicui *omnes
 suas operas* in vniuersum addixerunt, & ratio priui-
 legii non in habitatione & conuictu, pro quo etiam
 salarium datur, sed in fauore mercedis *illi* debitae,
 qui semper ad seruiendum paratus esse debet *f)*, &
 per cuius igitur curam tota bonorum substantia con-
 seruatur *g)*, consistit. Ex quibus simul patet, quae
CARPZOVIUS de tempore moti concursus vel mor-
 tis debitoris, vt scil. illo famulus hoc priuilegio
 vsurus in seruitio adhuc existat, nullius esse mo-
 menti. Nihil etiam de hac limitatione vel in *iure
 prouinciali Saxonico*, vel in allegata *ordinat. processus
 iudiciarii Saxonici* legitur. Et si forte in quibusdam

E 2 locis

e) apud ADAM. FRID. GLAFEY *anecdotor. pag. 439.*

f) FRID. ESAIAS PVEENDORFIVS *T. I. obs. CCV.
 §. II.*

g) **CARPZOVIUS** *decis. CCLXXVIII. num. 9. sq.*

locis per leges recentiores aliud obtinet, id ius generale efficere nequit b).

Quod ad III) CARPZOVII argumentum attinet, quemadmodum omni iuris analogiae aduerfatur, priuilegium praelationis suspendere velle ab eo, vtrum super negotio instrumentum confectum fit, nec ne? cum instrumenta ad *probationem* tantum pertineant, in negotiis ipsis autem nihil mutant: ita illud etiam HARTMANNO PISTORIS, ad quem CARPZOVIVS prouocat, quemque plerique omnes perperam ceperunt, nunquam in mentem venit. Ille enim *lib. I. quaest. VIII.* docens, *ministros ratione salarii pro seruitiis debiti dupliciter esse priuilegiatos, primo, ut eorum mercedes ante omnes alios creditores persolui debeant; deinde ut, si non constet, quantum ipsis*
merce-

- b) Origo erroris est ex *glossa iuris Saxonici*, quam vero recentiores doctores Saxonici ipsi deferunt. vid. IO. HENR. DE BERGER *elect. disceptat. forensium, tit. XLII. obs. V. not. I.* add. PVFENDORF. *loc. cit. §. I. MEYIVS ad ius Lubec. P. III. tit. I. art. XI. num. 62.*

mercedis nomine debeat, fietur proprio ipsorum iuramento; manifeste de posteriore hoc privilegio loquitur, quando num. 10. scribit: privilegio aliter locum non esse, quam in iis ministris, qui verbotenus saltem conduci, & cum quibus instrumenta desuper confici non soleant; in iis vero, qui ita conducuntur, ut certa instrumenta conventionis inter ipsos initae confici soleant, aliter rem se habere, neque tum standum esse iuramento illorum; ex inde ministro mercatoris, cuius opera dominus pro institore usus fuisset, petenti salarium, aliam probationem iniunctam esse. Quod deinde exemplo libri rationum ulterius illustrat, qui licet certis casibus iuramento confirmatus pro scribente probet, id tamen in illis tantum summis admittendum esse, de quibus plerumque instrumentum fieri non soleat; secus vero esse, si instrumenta desuper confici soleant, nam tum iuramento scribentis non stari. Quae cum ita sint, mirum omnino videtur, ex hoc HARTMANNI PISTORIS loco ortam esse longam disputationem: vtrum ad

praelationem mercedis famulitiae interfit, vitta voce, an scripto, eius promissio facta sit i)?

§. XVI.

VERA RATIO, CVR ADVOCATIS PRIVILEGIUM MERCEDIS FAMVLITIAE TRIBVI NEQVEAT?

Ex dictis igitur patet, nihil ob stare, quo minus praerogatiuam, quae vulgo mercedi famulitiae adscribitur, etiam salariis officialium honoratorum, consiliariorum scil. principis, aliorumque ciuitatis ministrorum, adseramus, quippe qui non aliter reipublicae inferuiunt, quam famuli domino, & in publica quasi familia degentes, ad vtilitatem eius quauis occasione promouendam obstricti sunt. Id quod etiam, praeter ipsum CARPZOVIVM, quem admodum iam dixi, defendit MEVIUS k), & nouissime

i) vid. BERLICH. P. I. conclus. LXIV. num. 76. RICHTER de priuileg. creditor. cap. II. memb. III. num. 4. MEVIUS ad ius Lubec. P. III. tit. I. artic. XI. num. 61. BERGER loc. cit.

k) Ad ius Lubec. P. III. tit. I. art. XI. num. 73. item in Decisionibus P. II. dec. 258. num. 2. & P. VIII. dec. 163. num. 2. sq.

uiffime IO. FRID. WILHELM DE NEVMANN in WOLFSFELD l). Facili vero negotio fimul etiam intelligitur, rationem priuilegij illius in falaria, quae aduocati a clientibus fuis percipiunt, nullatenus conuenire. Neque enim ad horum familiam vllo modo referri poffunt, neque iis fe totos mancipant, fed in cauffis fingularibus tantum, quando opera ipforum expetitur, officium fuum praefant, immo etiam, fi ita videtur, denegant. Conuenit *Reformatio Francofurtenfis m)*, quae priuilegium praelationis tribuit *denen gebröten Ehehalten, Gefinde, und Tagloebnern*. De voce: *Gefinde* iam dixi. Vox: *Ehehalten*, Sueuis & Franconibus vfitata, *fideles*, qui patrifamilias obfequia praefant, fignificat n). *Operarij* f. *Tagloebner* in fingulos dies prorfus fe operarum conductori dicant. Nihil igitur hic ftatuitur, quod aduocatis accommodari poffit.

§. XVII.

l) In iure principum priuato Tom. I. lib. III. tit. XVIII.
§. CCCCLIII.

m) P. I. Tit. XLIX. §. III.

n) WACHTER VOCE: *Ebalten*.

§. XVII.

EXAMEN SENTENTIAE SECUNDO LOCO ADLATAE.

Sententia *secundo loco* (§. XIII.) adlata, per quam iura *dotis* & *fisci* salario aduocatorum tribuuntur, confutatione vix indiget. Ipsi enim, qui illam defendunt, eam non in legibus, sed solo studiorum fauore, fundatam, & a doctoribus in proprium ipsorum commodum excogitaram & effectam esse, confitentur o).

XVIII.

EXAMEN SENTENTIAE TERTIO LOCO ALLATAE.

Circa quaestionem: *utrum* aduocatus in re, quam patrocínio suo seruauit vel recuperauit, *hypothecam tacitam cum praelatione* habeat? *causae feudales a ciuilibus*, quia in vtrisque non iisdem argumentis disputari solet, separandae videntur. Salarium aduocati, qui *causas feudales* vtiliter peregit, ad *onera feudi* referendum esse, idque proinde a quolibet

o) STEPHAN. GRATIAN. *disceptat. forens. loc. cit.* RYTGGER. RVLAND. *de commissar. P. I. lib. VII. cap. VII. in fine.*

bet feudi possessore peti posse, inter iurisprudentes fere conuenit p). An vero propterea illi *tacita* in feudo *hypotheca* tribui possit? dependet a decisione quaestionis *praedicialis*: an onera feudi *tacitam hypothecam* adiunctam habeant, nec ne? quam ZIEGLERVS q) & STRYKIVS r) adfirmant; negant vero CARZOVIVS s), STRVVIVS t), HORNIVS v), & praecipue IO. GOTTLIEB SIEGELIVS x), qui simul, neutiquam logomachiam, licet ab vtraque parte, & onus feudo inhaerens, & actio contra tertium possessorem, agnoscatur, hic intercedere, probare allaborat y). Sed mihi iam non vacat, plenam huius controuersiae discussionem suscipere. Circa causas *ciuiles*, doctores, qui aduocato in re, quam patrocini-

p) CARZOVIVS P. II. *const. XLVI. def. XXX.* GEORG. ADAM. STRVVIVS *Syntagm. iuris feudal. cap. XIV. §. VII. num. 2.* CASP. HENR. HORN *iurisprud. feudal. cap. XXI. §. V.*

q) *de debitis ex feudo soluendis cap. III §. 18.*

r) *de hypotheca feudali tacita, §. XXVI.*

s) *de onerib. vassalli feudal. decad. I. posit. VIII. num. 6.*

t) *loc. cit. cap. XIV. §. V. in not.*

v) *loc. cit. cap. XXI. §. III.*

x) *Dissert. an hypotheca tacita in feudo debito feudali contrahatur?*

y) *loc. cit. §. XIX. sqq. vbi sex huius quaestionis effectus forenses adferuntur. add. I. H. BOEHMER de hypotheca feudali expressa, cap. II. §. XIV.*

trocinio suo in bonis debitoris seruauit, *hypothecam tacitam* adsignant, prouocare solent ad id, quod potiores sint partes non tantum eius, *cuius pecunia saluam fecit totius pignoris causam* z), sed etiam illius, qui *ob restitutionem aedificiorum* a), aut *in nauem exstruendam vel emendam* b) *pecuniam credidit*. Perinde enim esse, siue pecunia numerata interueniat, siue laboribus & studiis res perficiatur c). Cui opinioni omnino fauet sententia illorum, qui in hoc argumento *pecuniam* latiori sensu positam existimant, vt scilicet non tantum nummos, sed omnem necessariam materiam ad restitutionem & conseruationem significet, adeo vt ne quidem *mercedes operarum* hoc priuilegio excludendae sint d). Verum quemadmodum probari nequit, legibus Romanis ei, qui in acquisitionem vel conseruationem nauis alteriusue rei, sola *aedificiorum restitutione* excepta, pecuniam credidit, ius *tacitae hypothecae* competere e): ita si vel maxime latio-

z) *L. 5. § 6. ff. qui potiores sunt in pignor.*

a) *L. 1. ff. in quib. caus. pignus vel hypoth. tacite contrab. L. 24. §. 1. ff. de reb. auctor. iudicis possid.*

b) *L. 26 § 34. ff. de reb. auctor. iudic. possid.*

c) SALGADO DE SOMOZA & GRATIANVS *loc. cit.*

d) IO. ORTWIN. WESTENBERGIUS *in Diuo Marco disert. XLI. §. 4. Illustris PVENDORE. Tom. 2. obs. CLXX.*

e) Vberius id deducunt ARNOLD. VINNIUS *Quaest. lib. II.*

latiorem pecuniae significatum (quem gravissimis argumentis negat *Illustris GEORG. LUDOVICVS BOEHMERVS f*), in legibus laudatis admittere vellem, illud tamen vnice ad *restitutionem aedificiorum* pertinere posset, cui cum salario aduocati nihil communis est. Neque aliter res se habet de *iure Francofurtensi g*). Licet enim ius tacitae hypothecae per illud extensum sit ad eos, qui pecuniam in *exstructionem aedificii aliusue operis in re immobili crediderunt*; nihilominus tamen eadem differentiae ratio eo magis locum suum tuetur, quo minus ius singulare, etiamsi paritas rationis adsit, trahi potest ad consequentias.

§. XIX.

EXAMEN SENTENTIARVM QVARTO ET QVINTO
LOCO ALLATARVM.

Deuenio tandem ad examen sententiarum loco *quarto & quinto* (§. XIII.) allatarum, quae coniungendae sunt, quia decisio vnus a decisione alterius dependet.

F 2

Est

II. cap. IV. IO. VOET. commentar. ad ff. tit. in quibus causis pignus tacite contrah. §. XXVIII. VLRIC. HVBERS praelect. ad ff. tit. eod. §. VIII. W. A. LAVTERBACH de pignore tacito §. XXV. sqq.

- f) *de iure mercedis opificum in concursu creditor. §. VIII. sqq.*
g) *Reformat. Francofurt. P II. Tit. XIX. §. II. Wenn jemand auf ein Haus, Scheunr, und dergleichen, liegend Gut, dastelbige zu erbauen, oder zu bessern, Geld leybet, so ist ihm solch Gut stillf. bweigend verpfanddet.*

Est quidem *privilegium personale simplex* *b)* eiusdem cum aliis privilegiis conditionis, ut, qui in eo se fundat, probationem ex iure vel *scripto* vel *non scripto* adferre debeat. Sed, monente AVGVSTINO LEYSERO *i)* ista regula fere officium suum perdit in hac quaestione. Subobscurae enim sunt pleraeque, ex quibus istius causae privilegia eliciuntur, leges, & ambiguum saepe, de quo privilegio illae agant, vtrum de eo, cui ius praelationis prae ipsis hypothecis competit, an de illo, quod locum post omnes hypothecas, saltem ante chirographarios, dat. Quanta intercedat disputatio, vtrum *privilegium personale*, quod pecuniae ad emendam *navem* creditae competit *k)*, dandum etiam sit illi, quae ad emendam *domum* est credita, videri potest apud MEVIUM *l)*, LAVTERBACHIVM *m)*, LEYSERVUM *n)*, aliosque. In *Reformatione Francofurtensi* vnus tantum debiti fit mentio, cui post hypothecarios, ante tamen chirographarios, locus assignatur, quando scilicet pecunia est credita ad ex-

stru-

b) LAVTERB. de privileg. creditor. personali simplici. tot. LVDOVICI process. concurs. cap. X. §. LXIV. Celeberr. AVCTOR de ver. Anmerkungen über die Franckfurter Reformation P. I. tit. XLIX. pag. 1122.

i) Spec. CCCCLXXXVII. mediet. 1. sqq.

k) L. 26. §. 34. ff. de reb. auctor. iudic. possid.

l) P. IV. Decis. CCCXII.

m) de privilegio creditor. personali, §. XXIX.

n) loc. cit. mediet. V.

structionem, meliorationem, & conseruationem aedium debitoris, aliorumque ipsius bonorum. Verba P. I. tit. XLIX. §. XIV. ita habent: Doch, da unter solchen gemeinen Glaubigern einiger were, der kundlich und beweislich sein Geld zu Erbaumung und scheinbarlicher Besserung, und Erhaltung des Schuldners Behausungen, oder anderer Güter, fürgestreckt haette, der soll denen andern gemeinen Creditorn in der Bezahlung auch vorgezogen werden. Quae constitutio vero iis, quae P. II. tit. XIX. §. II leguntur, quaeque §. praecedenti lit. g. excerpti, aperte contradicere videntur, cum ibi eiusmodi creditoribus ius hypothecae tacitae adscribatur, vt conciliatio huius antinomiae plurimum negotii facescat interpretibus excellentissimis o). Nulla praeterea superest dubitatio, reliquas species, quae iure communi, Romano non minus, quam Germanico, locum suum inter chirographarios priuilegiatos tuentur, neutiquam esse exclusas. Quid igitur in hac legum pugna & obscuritate est faciendum? Amplectenda est procul dubio sententia, quae & aequitate nititur, & in plerisque iudiciis recepta est. Quam ob causam nullus dubito, salarium aduocatorum in quarta classe inter chirographarios priuilegiatos collocare. Militat enim hic indubie, recte docente STRYKIO p),

F 3

favor

o) vid. Anmerkungen über die Franckfurter Reformation, ad dict. P. II. Tit. XIX. §. II.

p) Ad BRVNNEMANN. de concursu creditor. cap. V. §. LXV. add. LEYSERVS loc. cit. medit. VII.

favor des verdienten Lohns, quo pecunia foeneratitia minime gaudet.

§. XX.

DE RETENTIONE ACTORVM ADVOCATO COMPETENTE.

Retentionem actorum aduocato competere, donec ipsi satisfactum sit, ex *L. 25. ff. de procurat.* constat inter omnes. Restringunt quidem STEPHANVS RANCHINVS *q)*, IO. VOETIVS *r)*, aliique, beneficium hoc ad impensas factas, incuitu *salarium* illud negantes. Sed sine ratione, cum lex non distinguat *s)*.

q) *Miscellan. decision. voce: salarium.*

r) *Commentar. ad. tit. ff. de postulando, §. VI.*

s) BRUNNEM. ad *d. L. 25. ff. de procurator.* IO. FRID. TROPANNEGER *de retentione actorum aduocato ob salarium non solutum competente.*

F I N I S.

Sententia Amplissimi Scabinatus Francofurtensis, qua salario aduocati, quem debitor exorto concursu ipse sibi elegerat, praerogatiua prae omnibus creditoribus tribuitur.

In Cessions-Gesuch, Sachen Johann Ludwig Schloßhauers, Implorantens, entgegen die Gebrüdere Lannoy und übrige in dem [8] Actorum benahmte Glaubigere, Imploraten, ist auf erkandte und gerichtlich reproducirte Edictal-Citation, erfolgte Liquidation und Mode-

Moderation derer zum Besten der Debit - Maß aufgewandten Proceß - Kosten hiermit zu Recht erkandt:

Es wird Implorant nunmehr zu dem Beneficio Cessionis bonorum gelassen, und zu Abschwörung des gewöhnlichen Eydes Terminus auf den 10ten Februar. nächstkünftig anberaumer: Sodann sind von denen, aus dem verkauften Schlozhauerischen Haus und Effecten erlösten und auf Löbl. Rechnen deponirten 358. fl. 57. fr. die Proceß - Kosten praelative zu bezahlen, als:

- 1) das sub [36] moderirte Advocaten honorarium mit 9. fl.
- 2) des Procuratoris moderirte Rechnung sub [37] mit 7. fl. 30. fr.
- 3) die Gerichtliche Auslagen sub [38] mit 12. fl. 53. fr.
- 4) des Notarii Rechnung sub [39] mit 10. fl. 37. fr.

Was nun nach Abzug dieser Posten von den deponirten Geldern annoch übrig verbleibet, davon werden nachfolgende Creditores nemlich

- A) Die Gebrüdere Lannoy wegen einer Obligation von 500. fl.
- B) Johann Heinrich Beyerhöfer wegen eines Rückstandes vermög Obligation sub [30] mit 80. fl. befriedigt.

Und wann die nachstehende Creditores ihre durch die Bücher bereits bestärkte Forderungen bey Löbl. ältern Bürgermeisterl. Audienz auf den 15. nächstkünftigen Monats Februarii beschwören werden, so sind weiters

C) die

- C) die Handelsleute Johann Martin und Benedict Reuß [29] mit 168. fl. 27. fr.
- D) Anna Catharina Hofmännin [32] mit 45. fl. 9. fr.
- E) Johann Mattheus Meyers Wittib [34] mit 32. fl. 52. fr., und zwar weilen keiner von denen Creditoribus ein ius praelationis vor dem andern hat, alle zugleich und pro rata ihrer Forderungen zu befriedigen: So viel aber
- a) den Handelsmann Andreas Daniel Ludwig Mettenius betrifft, so hat es bey dessen Erbiethen, daß er dem Debitori seine Forderung mit 11. fl. 30. fr. erlassen wolle, sein Bewenden, wohingegen
- b) der nicht erschienene Handelsmann Brönner mit 4. fl. 30. fr., und die gleichfalls nicht erschienene
- c) Maria Margaretha mit 28. fl. von denen vorräthigen Geldern abge- und bis der Debitor etwann zu besserem Glück kommet, zur Gedult verwiesen werden. Anbenebst haben die Creditores unter sich selbst die Repartition derer Geldern zu machen, und die Lannoysche Gebrüdere wegen ihres zu empfangen habenden Antheils mit löblichen Schatzungs- und Richtigkeit zu treffen.

Decr. in Sen. Scab. den 28ten Dec. 1763.

publ. Montag den 30. Jan. 1764.

VD
18

ULB Halle
007 662 947

3

1764, 2^a 7,
41

DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE

I V R E
SALARII ADVOCATORVM
IN CONCVRSV
CREDITORVM

QVAM
AVCTORITATE
ILLVSTRIS IURISCONSVLTORVM ORDINIS
IN ALMA LVDOVICIANA
PRAESIDE

D. FRANC. IVSTO KORTHOLTO
ACADEMIAE PROCANCELLARIO
PRO

GRADV DOCTORIS

RITE ET MORE MAIORVM OBTINENDO
IN AVDITORIO SOLLEMNI
PVBLICO PROCERVVM ACADEMIAE EXAMINI
SVBICIT

AVCTOR
IOANNES GEORGIVS FESTER

MOENO - FRANCOFVRTENSIS
AD DIEM XXVIII. IVLII MDCCCLXIII

GISSAE,
APVD IOANNEM IACOBVM BRAVN.

